

Datum: 31.05.2019.

Broj: 02-06-767

TI BiH: Lustracija jedino rješenje za haotično stanje u pravosuđu

Ugled pravosuđa je do te mjere narušen ozbiljnim navodima i optužbama o političkom uticaju, korupciji, i neprimjerenom ponašanju najviših nosilaca pravosudnih funkcija, da je lustracija, tj. sveobuhvatna i objektivna provjera svih trenutnih nosilaca pravosudnih funkcija jedino rješenje koje bi moglo povratiti povjerenje građana.

Banjaluka, 31. maj 2019. – Transparency International u BiH (TI BiH) smatra da svi navodi o umiješanosti u korupciju i neprimjerenim kontaktima predsjednika Visokog sudskog i tužilačkog savjeta (VSTS) sa strankama moraju biti istraženi u najkraćem mogućem roku, te da se hitno moraju uspostaviti mehanizmi provjere integriteta nosilaca funkcija u pravosuđu. Sve češći navodi o neprimjerenim kontaktima nosilaca pravosudnih funkcija, kompromitovanim imenovanjima sudija i tužilaca, kao i obračuni unutar pravosudne zajednice, doveli su do potpunog gubljenja povjerenja u pravosuđe od kojeg se očekuje nezavisnost i samostalnost u radu. Već nekoliko godina TI BiH prima najveći broj prijava korupcije upravo na sektor pravosuđa, zajedno sa državnom upravom i obrazovanjem, te je i sam podnosio značajan broj prijava protiv nosilaca pravosudnih funkcija zbog kršenja etičkih kodeksa i Zakona o VSTS. Osim toga, neprocesuiranje političke korupcije pouzdano ukazuje na prisustvo političkog uticaja na pravosuđe.

U svom mišljenju o prijavi BiH za članstvo u EU, Evropska komisija je istakla da trenutni okvir ne garantuje dovoljan stepen nezavisnosti, autonomije i odgovornosti pravosudnim organima, te da su neophodni reformski zahvati i u samom Ustavu i Zakonu o VSTS. TI BiH smatra da je jedino rješenje lustracija, odnosno detaljna provjera nosilaca pravosudnih funkcija po ugledu na albanski model, jer samo tako će se otkloniti politički i nedozvoljeni pritisci koji su registrovani u gotovo svim izvještajima o stanju u pravosuđu.

Lustracija koju zagovara TI BiH podrazumijevala bi izmjene sistemskih zakona, kao i drugačiji sastav i ulogu regulatornih tijela koji bi kroz više postupaka morali detaljno provjeriti, ne samo kompetencije trenutnih sudija i tužilaca, već i njihove imovinske podatke, kao i lične pozadine i veze, u smislu eventualne povezanosti sa organizovanim kriminalom. Lustraciju bi morali provoditi pravni stručnjaci koji nisu posljednjih godina obavljali dužnosti u pravosudnim organima, i čiji moralni i stručni kvaliteti garantuju nepristrasnost u radu.

Cilj lustracije je da se iz pravosuđa odstrane svi oni nosioci pravosudnih funkcija koji za to nisu podobni zbog nedostatka kompetencija, dokazanih veza sa kriminalnim aktivnostima ili drugih neprimjerenih veza sa nosiocima političke vlasti. Ovaj mehanizam je primjeren za tranzicione demokratije, kao mjera koja potpomaže integritet ključnih sektora kao što su policija, pravosuđe, vojska, javna uprava, i kojom se svi nosioci funkcija u ovim zemljama podvrgavaju dodatnim provjerama.

Ugled pravosuđa je do te mjere narušen ozbiljnim navodima i optužbama o političkom uticaju, korupciji, i neprimjerenom ponašanju najviših nosilaca pravosudnih funkcija da je sveobuhvatna i objektivna provjera svih trenutnih nosilaca pravosudnih funkcija koju bi sprovodila posebna, nezavisna regulatorna tijela jedini način da se otklone sve sumnje o korumpiranosti pravosuđa i zaustavi njegov dalji sunovrat.

Udruženje za borbu protiv korupcije Transparency International u BiH
Reg. No. UP08-07-1-616/11, Ministarstvo pravde BiH, Sarajevo

Sjedište: Gajeva 2, 78000 Banja Luka, Tel/Fax +387 51 216 369, 216 928, 224 521, 224 520
Poslovnica: Mula Mustafe Bašeskije 9/1, 71000 Sarajevo, Tel +387 33 220 049, Fax +387 33 220 047
E-mail: info@ti-bih.org
Web: www.ti-bih.org